

Praktyka

Scenariusz lekcji wychowawczej

Temat: Omówienie, czyli świętowanie sukcesów i analizowanie porażek

Czas: 45 minut (+ ewentualne rozszerzenie o dodatkowe 45 min.)

Cel:

Po zajęciach uczeń:

- rozumie, dlaczego warto podsumowywać wydarzenia, procesy i efekty swojej pracy,
- wie, jak powinna być zbudowana informacja zwrotna,
- jest świadom, że informacja zwrotna służy rozwojowi, a nie jest próbą krytyki danej osoby.

Metody:

- rozmowa kierowana,
- opis przypadku.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zespołowa.

Faza wstępna [5 min]

1. Przywitaj się z uczniami. Przedstaw temat oraz cele lekcji, przypomnij o zasadach panujących na lekcji (wywieś kontrakt).

Faza realizacyjna [25 min]

2. Poproś uczniów o połączenie się w pary, ewentualnie w trzyosobowe grupy. Wręcz przykłady informacji zwrotnych z załącznika nr 1: otrzymaną od nauczyciela za efekt swojej pracy (wypracowanie), za proces (prezentacja projektu) oraz udzieloną przez rodzica dotyczącą spraw domowych.
3. Uczniowie zapoznają się z nimi i ustalają, jak mógł czuć się ich odbiorca, jakie widzą mocne i słabe strony każdej z informacji zwrotnej, czy uzyskali dzięki temu wiedzę potrzebną do lepszego wykonania tego samego zadania.
4. Na forum klasy zacznij rozmowę:
 - a. zachęć do podzielenia się wnioskami dotyczącymi każdej informacji zwrotnej;
 - b. zapytaj, które informacje zwrotne dostarczają informacji o tym, nad czym należy pracować;
 - c. zapytaj, które informacje zwrotne dostarczają informacji o tym, jak można w przyszłości lepiej wykonać zadanie/osiągnąć lepszy efekt.

Uczniowie powinni dojść do wniosku, że informacje zwrotne zawierające konkretne odniesienie do faktów umożliwiają doskonalenie swojej pracy. Nie są przejawem czepialstwa ani nie są wymierzone w odbiorcę, lecz stanowią konkretną wskazówkę dotyczącą tego, co i jak można poprawić.

5. Poproś uczniów, aby indywidualnie opisali na kartkach sytuacje, w których otrzymywali od rodziców trudne do przyjęcia komentarze (wywołujące nieprzyjemne uczucia, konflikt, itp.).

Uwaga: jeśli uważasz, że to zadanie może być dla uczniów lub Ciebie niekomfortowe, to możesz:

- a. zachęcić do rozmowy: W jakich sytuacjach domowych chcielibyście otrzymywać informacje zwrotne? Dlaczego w takich?
 - b. wykorzystać propozycję rozszerzenia scenariusza przedstawioną poniżej.
6. Wyjaśnij, że chciałbyś zebrać te opisy i rozdać je rodzicom na zebraniu - po to, aby rodzice nauczyli się formułować informację zwrotną. Poproś o zgodę uczniów.

Faza podsumowująca [15 min]

7. Powiedz, że istotnym elementem każdego procesu jest jego omówienie. Dziś takim procesem była praca i refleksja nad informacjami zwrotnymi. Poproś, aby każdy uczeń zapisał na samoprzylepnej karteczce, czego się nauczył i (ewentualnie, w zależności od dojrzałości uczniów) jak zamierza wykorzystać tę wiedzę.
8. W ramach podsumowania opowiedz uczniom o zebraniu z rodzicami, na którym również będziesz rozmawiać o omawianiu. Zadaniem rodziców będzie udzielenie informacji zwrotnej do opisanej przez uczniów sytuacji, a następnie wspólne omówienie jej z dziećmi.

Propozycja rozszerzenia:

W celu głębszego zrozumienia przez uczniów tego, czym jest omówienie i świętowanie, na kolejnej lekcji proponuj zabawę:

1. Podziel uczniów do 4-5 osobowe grupy.
2. Sformułuj zadanie: Zbudujcie z przygotowanych materiałów jak najwyższą wieżę. Musi utrzymać się co najmniej przez 1 minutę po zakończeniu procesu budowania. Macie na wykonanie zadania 10/15 minut. Ustalcie, jak będziecie świętować swój sukces - skonstruowanie wieży.
3. W trakcie zadania obserwuj grupy.
4. Po sygnale, że grupa skończyła zadanie spytaj, jak mieli świętować, i przypomnij o tym, że to odpowiedni moment.
5. Na koniec: zmierz wieże, zachęć do wzajemnego docenienia się (zwłaszcza jeśli uczestnicy realizowali moduł 2).
6. Zainicjuj dyskusję:
 - d. Jak wam było w tej zabawie? Co czuliście? Jak zmieniały się wasze nastroje?
 - e. Jak postępowała wasza współpraca?
 - f. Czego się dowiedzieliście o sobie?
 - g. Czego dowiedzieliście się o innych?
 - h. Czego się nauczyliście?
 - i. Z czego jesteście dumni?
 - j. Jak myślisz, co pomagało, a co przeszkadzało w wykonaniu zadania?

7. Zachęć uczniów do udzielenia informacji zwrotnej wybranej osobie w grupie. Podkreśl, że uczniowie muszą zadbać o to, aby każda osoba z grupy otrzymała co najmniej dwie informacje zwrotne.
8. Podsumuj wskazując, dlaczego warto dokonywać podsumowań.
9. Poprowadź rozmowę o tym, jak można wspólnie świętować sukcesy.
10. Pokieruj rozmową o tym, co i jak można podsumowywać w domu, w szkole. Jak to robić w rodzinie, w klasie, a jak indywidualnie.